

VÁNOCE NA DLUH

Kde si bezpečně půjčit

A kolik vás to bude stát

Jak ukazují průzkumy, všichni vědí, že půjčovat si na dárky je velmi riskantní. Zároveň však statistiky potvrzují, že před Vánocemi stoupají prodeje úvěrů. Jak si půjčit a nezadělat si na problém?

Již pět dní platí nové zákonné podmínky pro poskytování spotřebitelských úvěrů. Nebankovní firmy s licencí budou nově pod stejnou kontrolou jako banky a půjčovat si u nich bude stejně bezpečné. Ale půjčka, i když ji reguluje přísný zákon, není nikdy úplně bez rizika. Jenomže lidé cítí potřebu mít „bohaté Vánoce“, a to někdy opravdu za každou cenu... Jak zdůrazňuje Zdeněk Soudný z projektu Navigátor bezpečného úvěru, nejde jen o inzerovanou výši úroků. Důležité jsou i všechny další podmínky – poplatky, sankce, pravidla bonusů. Jak se promítne nový zákon o spotřebitelském úvěru do sjednávání půjček? A na co si dát pozor?

Předčasné splacení není s pokutou

Konkurence nutí finanční ústavy, aby

minimalizovaly poplatky. Je zcela běžné, že neplatíte za vedení úvěrového účtu ani za sjednání půjčky. Výjimkou jsou například Česká spořitelna, která za sjednání účtu je jedno procento, stejně jako Expobank, jež navíc strhává měsíčně padesátikorunu za správu úvěru.

Také mimořádné splacení bývá bez poplatků (Equa, Komerční banka, Raiffeisenbank, Home Credit, Sberbank, Airbank, ČSOB, UniCredit Bank, mBank, Expobank) či se pohybuje v zákonném limitu nezbytně nutných nákladů, maximálně jednoho procenta ze splacené jistiny.

NA CO SI DÁT POZOR: Některé společnosti v reklamách halasně vykřikují, že neúčtují „žádné skryté poplatky“. Uším zákazníka to mnohdy zní jako „žádné poplatky“, což pochopitelně není stejné.

Další věc, která může půjčku zkomplikovat, jsou paradoxně bonusy. Za řádné a včasné splacení totiž mnohé ústavy slibují odměnu – buď konkrétní částku, nebo určité množství splátek.

7 869 Kč

je průměrná výše půjčky před Vánocemi. Nedostatek peněz ji řeší až jeden milion lidí.

Tento bonus nevyplatí, když se zpozdlíte s placením (tolerance několika dní bývá běžná) nebo když celý úvěr předčasně uhradíte. Například Profi Credit

nabízí u dvouletého úvěru bonus až 25 tisíc korun, při předčasném splacení ho však neposkytne.

Máte problém se splátkou? Pokuta má limit

Podle nového zákona jsou limity smluvních pokut omezeny. Nově to může být maximálně 0,1 procenta denně z částky, se kterou je člověk v prodlení. Současně platí, že souhrn všech smluvních pokut nesmí přesáhnout polovinu z výše půjčky a přitom smí být nejvýš 200 000 korun.

NA CO SI DÁT POZOR: Pročtěte si dobře obchodní podmínky. Háček může být v poplatcích za zaslání upomínek – ty omezeny nejsou, a jestliže nezaplatíte včas a věřitel vám kvůli tomu pošle každý den upomínku za 300 korun, úvěr se nepříjemně prodrazí.

Zákon pro všechny úvěry

Dosud se zákonná omezení netýkala mikropůjček do 5 000 korun či hypoték. Nově budou muset všechna zákonná ustanovení plnit i jejich poskytovatelé.

1,387

bilionu korun byla v srpnu zadluženost českých domácností (spotřebitelské úvěry, půjčky na bydlení). Zdroj: AISA

NA CO SI DÁT POZOR: Zákon o spotřebitelském úvěru se netýká obchodních vztahů. Pokud si tedy půjčujete jako podnikatel, nemusí si vás půjčující tak důkladně prověřovat, poplatek za před-

časné splacení může být vyšší... Nejste podnikatel? Pozor, takzvané „žraločí firmy“ to nevidí jako velkou překážku – úvěr podmíní tím, že ve smlouvě uvedete IČ a půjčí vám navíc tisícikorunu na vyřízení živnostenského oprávnění.

Nepověřili vás? Smlouva neplatí

Jestliže finanční společnost řádně neprověří vaši schopnost splácet, je smlouva neplatná. Pozor však – to, že je neplatná, rozhodně neznamená, že by si člověk mohl půjčit a pak nemusel nic vrátit! V takovém případě nehraje roli sjednaný úrok, ale diskontní sazba ČNB. Ta je v současné chvíli 0,05 procenta ročně.

NA CO SI DÁT POZOR: Důkladné prověření schopnosti splácet není formalita. Lepší si nepůjčit než se půjčkou (kteřá může člověku v danou chvíli připadat

Bezpečné úvěry

Rating bezpečných poskytovatelů úvěrů za rok 2016. Kromě ceny jsou hodnoceny i obchodní podmínky, poplatky, sjednané sankce...

Vynikající

- Airbank
- Komerční banka
- Home Credit

Velmi dobré

- Era B+
- Equa bank B+
- BNP Paribas B+
- Česká spořitelna B+
- Essox
- ČSOB

MODEL Půjčka 15 000 Kč na rok

Muž, 25 let, z Plzně, prodává v elektu, středoškolsky vzdělaný, měsíční příjem 20 000 Kč čistého. Žádná rodina, žádné jiné dluhy. Pravidelné měsíční splátky 1 000 Kč penzijní připojištění, 2 000 Kč stavební spoření a 300 Kč pojištění auta. Všechny uvedené finanční produkty stejně jako hlavní běžný účet má u jiné banky. Potřebuje si půjčit 15 000 Kč na rok. Bude splácet včas, případný bonus je zahrnut do výpočtu.

banky	půjčka	RPSN	splátka	celkem
mBank	15 000	3,81	1 250	15 300
Airbank	15 000	7,13	1 323	15 540
Equa bank	15 000	16,1	1 354	16 248
Česká spořitelna*	15 000	18,7	1 500	16 373
Home Credit	15 000	21,9	1 399	16 788

nebankovní společnosti	půjčka	RPSN	splátka	celkem
Cofidis	15 000	26,3	1 683	16 830
Profi Credit	15 000	38,56	1 485	17 820
Provident Financial	15 000	38,97	1 488	17 845

pro srovnání**	půjčka	RPSN	splátka	celkem
ČSOB	20 000	7,1	1 730	20 760
Raiffeisenbank	20 000	8,19	626	22 528
Komerční banka	30 000	8,2	2 837	31 203

Poznámka: spotřebitelské úvěry nezajištěné nemovitostí

* ČS má klasický úvěr od 20 000 Kč, výpočet jsou takzvané peníze na klik, kde má k půjčeným 15 000 Kč ještě rezervu dalších 15 000 Kč

** banky spočítaly model pro nejnižší úvěr, který poskytují

Zdroj: banky a společnosti

nezbytná) dostat do ještě závažnějších finančních problémů. Navíc případné dokazování, že firma dostatečně neprovedla schopnost splácet, se odehrává před soudem.

Neplatiče prodají jinému věřiteli

Dá se očekávat, že zvláště ti, kdo mají se splácením problémy, případnou novému věřiteli. Současnou pohledávku věřitel prostě prodá někomu jinému. „Existují pro to dva možné důvody: zaprvé úvěrů se budou snažit zbavit ti, kdo nebudou žádat o licenci, a tudíž nebudou dále v oboru půjčování peněz podnikat. Zadruté firmy, které o licenci žádat budou, si naopak budou chtít vyčistit portfolio od potíživců,“ vysvětluje Zdeněk Soud-

JOLANA NOVÁKOVÁ
REDAKTORKA MF DNES

ný z projektu Navigátor bezpečného úvěru.

Co může pro klienta takový prodej znamenat? Nový majitel pohledávky sice musí postupovat podle původně sjednaných podmínek, je však pravděpodobné, že je bude uplatňovat důsledněji. Když je například ve smlouvě možnost požadovat doplacení úvěru najednou, nový majitel ji využije.

NA CO SI DÁT POZOR: Nový zákon dává ČNB lhůtu 15 měsíců na rozhodnutí o udělení licence. Během této doby mohou některé firmy úvěry stále poskytovat. Pak ukončí svoji činnost a pohledávky odprodají inkasním agenturám. Poté hrozí riziko uvedené v předchozím bodě. Prevence? „Půjčovat si od spoleh-

livých institucí,“ radí Ondřej Holoubek z Provident Financial.

Prověřte svého věřitele

Věřitel musí prověřit klienta z hlediska schopnosti splácet. I zákazník má možnost „proklepnout“ si věřitele – tentokrát z pohledu prohrěšků, které má firma vůči zákonu. Může se tak dozvědět, jestli se společnost nesnaží své klienty na něčem nadržet. Registr bude přístupný na stránkách ČNB v sekci Dohled/Výkon dohledu/Pravomocná rozhodnutí.

Foto: Shutterstock

Dobré

- mBank C+
- UniCredit Bank C+
- Oberbank
- Raiffeisenbank

V normě

- Sberbank D+
- Moneta Money Bank D+
- Waldviertler Sparkasse D+
- Expobank
- Cofidis
- Provident Financial

Zdroj: Navigátor bezpečného úvěru

Předvánoční půjčkové novinky

» CETELEM

Každý pátek a sobotu úvěry na nákup zboží bez navýšení (bezúročné, bez poplatků) vždy u vybraných prodejců. Platí pro nákup zboží od 2 do 200 tisíc korun, doba splácení až 20 měsíců.

» COFIDIS

Pokud jsou žadatelé dva lidé, kteří žijí ve stejné domácnosti, získají lepší podmínky než jednotlivci – úrok od 5,89 procenta; chystají Partnerskou konsolidaci – lze konsolidovat úvěry obou partnerů plus žadatelé mohou získat až 50 000 korun na cokoliv.

» ČESKÁ SPOŘITELNA

Odpuštění až 15 splátek při řádném splácení. Dlouhodobá nabídka.

» ČSOB

Kampaň na refinancování půjček – když si klient převede od konkurence půjčky alespoň za 50 000 korun a zároveň i platební styk, získá garantovanou sazbu 5,9 procenta. Dlouhodobá nabídka.

» EQUA BANK

Ke každému refinancování nebo konsolidaci půjček ve výši alespoň 50 000 korun tablet Lenovo zdarma.

» HOME CREDIT

U hotovostních úvěrů služba Svobodné splácení – až u poloviny splátek si může člověk sám snížit částku o 50 procent, aniž by musel o cokoliv žádat. O neuhrazenou sumu se automaticky prodlouží doba splatnosti.

» KOMERČNÍ BANKA

Nulový poplatek za Osobní úvěr; úroková sazba 6,9 procenta ročně pro nejlepší klienty; akce „Kolik úvěrů přinesete, tolik splátek vám vrátíme“ pro úvěr na konsolidaci půjček.

» mBANK:

Garance nejlevnější půjčky – když klient dostane od jiné banky lepší nabídku (jak před tím, než si půjčku vezme, tak kdykoli během jejího splácení), banka konkurenční RPSN dorovná a navíc zlevní o dalších 0,2 %.

» MONETA MONEY BANK

Vánoční kampaň na flexibilní půjčku s nejnižší splátkou na trhu, možnost opakovaně čerpat již splacenou část úvěru, možnost kdykoliv splatit část nebo celou půjčku bez poplatku.

» PROFI CREDIT

Vánoční půjčka se slevou až 31 procent. Půjčit si klienti mohou 40 000, 60 000 nebo 80 000 korun se splatností 36 až 48 měsíců.

» PROVIDENT FINANCIAL

V předvánoční soutěži může člověk vyhrát jedno z pěti aut Opel, deseti dovolených dle vlastního výběru, padesáti televizí nebo jeden ze sta nových mobilů Samsung.

» RAIFFEISENBANK

Do konce roku vyplácejí bonus 5 000 korun k nově poskytnutým Rychlým půjčkám nebo Konsolidacím od 100 000 korun. Bonus ihned na začátku splácení.

» SBERBANK

FÉR půjčky zlevnili až na 5,99 procenta ročně. Současně funguje Garance nejvýhodnější půjčky – pokud klient kdykoli během splácení narazí na lepší konkurenční nabídku, dorovná ji do minimální výše 5,99 procenta ročně. Platí dlouhodobě.

» UNICREDIT BANK

U převedení půjček (pobočky i web) do 9. prosince bude úroková sazba začínat na 3,9 procenta ročně. Platí pro všechny Presto půjčky. Navíc mohou klienti získat chytrý telefon Huawei P9 lite Dual SIM.